

Kommunens ansvar for enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssenter

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Østfold vedrørende ansvar for grunnskoleopplæring av enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssenter.

TOLKNINGSUTTALELSE 08.07.2009

Gjelder

- Opplæringslova - § 13-1. Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring

Utdanningsdirektoratet viser til deres henvendelse per e-post den 19.03.2009 angående det ovennevnte.

Med virkning fra 1. juli 2008 er det gjort endringer i barnevernloven ved at det er innført et nytt kapittel 5A. Dette kapitlet regulerer barnevernets omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere (EMA) fra de overføres fra utlendingsmyndighetene etter ankomst til landet, under asylsøknadsbehandlingen og frem til bosetting i en kommune eller retur til hjemlandet. Ansvarer gjelder per i dag kun enslige mindreårige asylsøkere under 15 år.

Fylkeskommunens opplæringsansvar etter oppl. § 13-2 er avgrenset til å gjelde barn og unge i institusjoner som den statlige regionale barnevernmyndigheten har ansvaret for etter barnevernlova § 5-1, og barn og unge i private og kommunale institusjoner som er godkjent etter barnevernlova § 5-8. Dette fremkommer av oppl. § 13-2 andre ledd.

Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere er som nevnt regulert i barnevernloven kapittel 5A (§ 5A-1 til § 5A-10). Det betyr at opplæringsansvaret for barn og unge i omsorgssentre faller utenom fylkeskommunens ansvar etter opplæringsloven § 13-2. Dersom fylkeskommunen skulle ha opplæringsansvaret for barn/unge i omsorgssentrene, måtte opplæringsloven § 13-2 annet ledd positivt ha vist til barnevernloven § 5A-1.

Asylsøkende barn har rett til grunnskoleopplæring når det er sannsynlig at barnet vil være i Norge i mer enn tre måneder, jf. oppl. § 2-1 annet ledd, eller det er sannsynlig at oppholdstillatelse vil bli gitt, jf. Ot.prp. nr. 46 (1997-98) s. 153. Oppl. § 13-1 pålegger kommunen en plikt til å sørge for grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp for alle som er bosatt i kommunen. Det er lagt til grunn at asylsøkende barn bosatt på asylmottak skal regnes som bosatt i den kommunen der asylmottaket ligger. Direktoratet legger til grunn at enslige mindreårige asylsøkere på omsorgssentra må anses som bosatt i den kommunen der omsorgssenteret ligger. Det er altså kommunen der et omsorgssenter etter barnevernlova kap. 5A ligger som har opplæringsansvaret for beboerne i henhold til oppl. § 13-1. Kommunen skal oppfylle retten uavhengig av tilskuddsordningen.

Vår referanse: 2009/1180